

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

2. številka

MARIBOR, dne 8. januarja 1925.

59. letnik.

Opozicija v obrambo naroda in države.

Naši vladinoviči mnogo govorijo in pišejo o boljševiški nevarnosti in o potrebi ustvariti »protiboljševiško fronto.« Radi ustvarjanja te fronte je potoval zunanji minister dr. Ninčič v Rim, v Beogradu je pa napravil obisk bolgarski vladni predsednik Cankov. Iz teh obiskov in še raznih drugih sestankov in razgovorov se da sklepati, da tvorijo takozvano »protiboljševiško fronto« Italija, Bolgarija, Rumunija in Jugoslavija sicer ne po svojih narodih, ampak po sedaj vladajočih režimih.

Pod boljševizmom se razume nasilna vlada ali diktatura manjšine nad večino. To pa imamo danes v Italiji, Rumuniji, Bolgariji itd. ter lahko rečemo, da strašijo danes z boljševiško nevarnostjo ter ustvarjajo nekako protiboljševiško fronto baš oni, ki imajo največ skupnega s tem, kar svet razume pod boljševizmom.

Zaupni stiki z italijanskimi fašisti, rumunskimi bojari (plemenitaši) in z bolgarskimi vladinoviči, ki so se z umori in z drugimi zločini prerili do oblasti, so še posebno usodni za našo državo, ker nas spravljajo navskriž z brati Čehi in pa s staro prijateljico Francijo. Proti sedanji francoski vladi spletकारी namreč opozicija ravno tako z boljševiškim bav-bavom, kakor spletकारी vladinoviči v Italiji, Bolgariji itd. proti narodni večini. Predsednik francoske vlade Herriot je javno in zelo ostro ožigosal spletकारीenje z izmišljenimi boljševiški nevarnostjo ter povdarjal, da izhaja vse to iz zlobnih namenov protiljudske politike. Ko je prišel naš zunanji minister dr. Ninčič v Pariz, so nekateri listi prinesli njegovo sliko z napisom: »Zunanji minister vlade, ki muzi Francijo od maja meseca naprej.« — Lani v maju se je v Franciji z volitvami izvršil preobrat, da so miro-ljubni politiki okrog predsednika Herriota prišli na vlado; agraristi nacionalisti pa v opozicijo.

Proti nevarnim spletkam in usodnim napakam so odločno nastopili voditelji parlamentarne večine. Ljuba Davidovič je imel najprej velik shod v Beogradu, potem se je pa sestel z dr. Korošcem, podpredsednikom HRSS Predavcem in z zastopnikom Bosancev dr. Hranico. Voditelji parlamentarne in narodne večine so stavili vladi sledeča vprašanja:

1. Na kaj se nanaša vladni sporazum z Italijo? Koliko je vlada oškodovala naše interese?
2. Koliko je resnice na tem, da je dogovorjena nekaka razdelitev sfer v Albaniji, kar znači, da se je Italija usidrila na Balkanu, s čimer se ogroža mir v naši državi?
3. S kakšno namero se dela na ustvarjanju zveze nazadnjaških vlad na Balkanu? Katere obveznosti je naša vlada sprejela napram bolgarski vladi? Ali se država mor-da ni obvezala, da vzdrži protiljudski režim v Bolgariji?
4. Kako vlada po pravem zamišlja protiboljševiški blok? Kako daleč bo šla nova akcija proti Rusiji? Ali ne obstoji morda bojazen, da diplomatski boj, ki se pojavlja, ne privede do oborožene akcije, v katero bi bila vpletena tudi naša država?

Kmetijska dela v januarju.

V splošnem in pri živini.

Umen gospodar najde tudi v zimski dobi, ko vsa narava takorekoč počiva, zmirom dovolj posla. Saj tudi rastlinstvo pravzaprav ne miruje, marveč zbira le novih moči za prihodnjo rasno dobo (vegetacijo). Celo poganjati morejo čisto poletne rastline, ako jim nudimo za to potrebne pogoje. Življenje v obdelovalnih plasteh zemlje pa itak gre svojo pot nemoteno naprej, ne ozirajoč se na nadzemske podnebne vplive, niti na letne čase. — V zimskem času opravlja skrben kmetovalec dela, katerih v poletnem času vsled nujnih poljskih opravil ne bi mogel izvrševati. To so opravila, ki jih vršimo v hiši ob topli peči, kakor pletenje in popravljanje košev, pregledovanje grabelj, senenih in gnojnih vil, sekir, motik, lopat itd. itd. Potrebne kmetijske stroje naročamo najbolje v zimskem času potom kmetijskih podružnic ali drugih gospodarskih korporacij. Stare, a vendar še porabne stroje namažimo s strojnimi oljem, da jih obvarujemo pred rjavenjem. Razbirajmo krompir in premešavamo žito, da se ne pokvari. — V hlevih skrbimo predvsem za zdravje domačih živali. Krmimo vprečno živino tudi v zimskem času s tečno krmno, da preveč ne oslabi za težka pomladna dela. Spuščajmo jo večkrat na prosto tudi ob slabem vremenu, da si razgiblje telesne ude in izprehodi. Ne napačimo živine z vodo, katero jemamo izpod ledene skorje, ker je takšna voda premrzla. Voda naj ne bo mrzlejša od studenčnice, ko privze na dan. Večkrat mora trpeti živina glad vsled pomanjkanja tehničnih krmil za zimo, katerih nismo nabaviti mogli, ker bi nam prišla predrago. Zakaj bi vendar živalim ne privoščili pitne studenčnice, ki nas nič ne stane? — Živino krmimo vedno ob enem in istem času,

Od vlade in od zunanjega ministra na ta vprašanja še ni odgovora. Zunanji minister dr. Ninčič daje sicer razne izjave po vladnih listih, a se skrbno izogiba vsega tega, kar so vprašali voditelji narodne večine. Niti z besedico se ne dotika pogodb, ki jih je bil sklenil z načelnikom italijanske fašistovske »Ceke«, Mussolinijem, daš je prav ta točka izmed vseh najbolj važna. Glasilo francoskega ministrskega predsednika Herriota, »Quotidiens«, ki je gotovo izvrstno poučeno, trdi, da je dr. Ninčič sklenil z Italijo pogodbo, v kateri se obvezuje našo sosedo odškodovati s hrvatskim ozemljem, ako bo Italija podpirala želje Srbije po albanskem in grškem ozemlju. Na drugi strani je pa čisto gotovo, da sta se Italija in Jugoslavija pogodili glede Albanije, samo če bo kaj kruha iz te moke, je dvomljivo. Tudi o tem ni dvoma, da sta se jugoslovanski in laški fašizem medseboj zavarovala za razne slučaje. Sicer bode kljub temu Mussolini zletel, toda obveznosti so obveznosti in Italija bo gledala, da jih izkoristi. Na vsak način so PP stranke na škodo države ustoličile Italijo na Balkanu in sklenile z njo veleizdajniško, zaroto, naperjeno proti lastnim državljanom, zakar bi se morala proti njim vporabiti obznana. Tudi dr. Ninčič kakor riba molči o zvezi med Italijo, Jugoslavijo, Bolgarijo in Rumunijo proti Rusiji. To je najusodnejši korak režima, ki bo imel v bodočnosti nedogledne posledice za našo državo, ki si je napravila sovražno v oni državi, od katere imajo Jugoslovani največ upati. Vsa ta protiruska zveza sicer ne bode prinesla Rusiji nobene občutne škode, pač pa bo oškodovala naši državi.

Voditelji narodne večine računajo s tem, da za današnje vladinoviče ni ne dobrega sveta in ne pomoči ter da bo šlo naprej po poti, ki je nevarna za narod in državo, zato pa odločno izjavljajo, da ne bodo izpreminjali stališča, ki so ga njihove stranke že zavzele v obrambo ljudskih pravic in da bodo z isto določnostjo na kakoršenkoli način nadaljevali kljub vsem ukrepom započeto borbo za zmago ustavnosti in parlamentarnosti in spoštovanje ljudske volje. Stranke parlamentarne večine računajo s polnim zaupanjem, da bodo visoki zastopniki uprave v naši državi izvršili dolžnost tudi pri tej priliki in da ne bodo dopustili nameravano potvarjanje ljudske volje.

Stranke parlamentarne večine bodo storile vse, kar je mogoče in potrebno, da bo 8. februarja 1925 samostojna ljudska volja prišla do svojega izraza, tako, da se za vedno onemogoči korupcija in brezakonitost in da se bo končno pri nas spoštovala prava parlamentarna vladavina, ki bo v duhu socijalne pravičnosti in popolne narodne ravnopravnosti in z narodnim sporazumom Srbov, Hrvatov in Slovencev rešila vsa notranja vprašanja in da bo naša zunanja politika postala v resničnem skladu z ljudsko demokracijo prosvitljenega zapada.

Kdo je profesor dr. Pivko?

Malo je njegovo ime znano med poštenim krščanskim slovenskim ljudstvom. Pač pa ga dobro poznajo brezverski Sokoli in orjunci. Dr. Pivko je predsednik

to je: govedo zjutraj od 5. do 7. ure, popoldne pa od 4. do 6. ure. Svinje krmimo v treh obrokih na dan, ker prebavljajo hitreje, nego govedo. Velika napaka je, krmiti po zimi samo ob belem dnevu, ker so zimске noči veliko predolge. Enako uradimo tudi čas molže. Pri molži je zlasti paziti na to, da izmolzemo do zadnjega, ker dobimo na ta način večje količine mleka; zadnje mleko je tudi najmašnejše. — Redno čiščenje živinskih staj prepredi razne bolezni in živinske zajedalce. Kokoši naj spe kolikor mogoče na toplen, ako hočemo, da bodo nesle tudi v zimi dovolj jajec. Krmij naj se jih s toplo pičo, to je s kuhano svinjsko klapjo, ki je pomešana z ovsem, solčnicami in koruzo. Skrbimo, da imajo v bližini dovolj peska in apna.

Z ozirom na dolgost zime imamo sledečo narodno prislovico:

Svetih Treh kraljev če jasen dan bo, za dolgo zimo varujemo seno.

Iz vremenskih in podnebnih pojavov sklepajo mnogi kmetovalci na letino posameznih poljskih in sadnih pridelkov, kar dokazuje pregovor, ki se glasi:

Zimi, ki pokaže mnogo ivja, sledi leto vina in sočivja; če prosinca vreme je mokrilo, grozdje nič kaj dobro bo storilo.

V vinogradu.

Zasipavajmo golo trsje na gornjih vinogradnih obronkih (sepah) in odvažajmo odvišno zemljo na spodnjih koncih vinogradov, da ne poženejo evropski deli vinske trte, vsled česar bi se lahko pripetilo, da bi odperela ameriškanska podlaga. V vinograd vozimo gnoj ter ga podkopavajmo, ako zemlja ni preveč zmrzla. Napravljajmo novo kolje, ki naj bo 2 do 2½ m dolgo in dovolj čvrsto, da ga

Sokola, eden glavnih voditeljev orjune v Mariboru. Sicer je sin slovenskih krščanskih staršev. A on je zatajil lepe lastnosti slovenskega naroda. Dr. Pivko je že kot študent pristopil k liberalni stranki, ki se sedaj imenuje samostalno-demokratska stranka. To stranko vodi na Slovenskem znani advokat dr. Gregor Žerjav, ki je bil tik pred vojno obsojen na 6 mesecev ječe, ker je bil vo-dja družbe, ki je spravila tri liberalne posojilnice in mnogo kmetov na kant. Sedaj je ta Žerjav kraljevski minister v Beogradu.

Dr. Žerjav si sam ni upal na Štajerskem za kandidata. Namesto sebe je Žerjav izbral za glavnega kandidata (nosilca liste) profesorja dr. Pivka iz Maribora. Ta bo sedaj hodil okoli naših ljudi in bo lovil voline glasove. In šentjurski Drofenik, radenski Zemljč, pragerski Dolničar, oplotniški Petelinšek bodo vodili dr. Pivkova kot medveda in ga ponujali.

Kaj pa je storil dr. Pivko dobrega za ubogo ljudstvo in za Slovence? V južnih Tirolah pri Carzano (blizu 7 občin) je dr. Pivko kot avstrijski oficir na tistem delj časa med svetovno vojno hodil k Italijanom in jim je izdajal postojanke avstrijske armade. Lahi so dobili od njega natančne načrte in so osredotočili na postojanke slovanskih vojakov strašen ogenj. Na stotine jih je našlo tam nesrečno smrt, a drugi tavajo po svetu kot ubogi invalidi. In dr. Pivko se še hvale, da je postojanke slovanskih fantov in mož izdal zemljelačnemu Lahu ...

Telega dr. Pivko-ta ponujajo Žerjav, »Tabor«, »Jutro«, »Domovina« in »Narod« slovenskim volilcem za poslanca.

Mislimo, da nam ni treba o tem zapisati nobene besede več! Fantije in možje! Ali veste sedaj, kdo da je dr. Pivko?

Kako je bilo z manevri leta 1924.

(Dopis od Spodnje Sv. Kungote.)

Meseca septembra 1924 so dobili župani okraja Maribor levi breg in Sv. Lenart naslednji poziv od vojske in politične oblasti:

»Koncem septembra in začetkom oktobra se bodo vršili v mariborskem okraju večji vojaški manevri. Občine se pozivajo, da preskrbijo za oficirje stanovanja, živež ter vse potrebno za premikanje vojaštva. Župani morajo pozvati ljudi, da takoj spravijo pod streho sadje, grozdje in poljske pridelke.« Tako približno se je glasilo uradno povelje.

Naši župani in ljudstvo je bilo zelo razburjeno. Može so zmaljani z glavami in so takole govorili: Ali nam hočejo še to, kar je pustila toča in neurje ter razne bolezni, s silo uničiti? Saj se sadje, grozdje, ajda, koruza, repa in drugi pridelki ne dajo pri peč zoreti.

Naš bivši župan g. Drozg, župan na Ranci g. Maček, župan v Dobrenju g. Ribič in župan na Pesnici g. Šupančič so naprosili poslanca g. Franjo Zebota v Mariboru, naj posreduje pri vojaški oblasti v tem smislu, da se manevri

vihar ne polomi. Razločujemo našaganano in nakalano kolje. Kalano kolje je boljše in dražje od žaganega. Kolje dobivamo od iglavcev, pa tudi od listnatega drevja. Od iglavcev daje najtrpežnejše kolje mecesen, ker vsebuje največ smole, ki igra glede trpežnosti lesa veliko vlogo. Od listovcev sta za pridobivanje kolja kostanj in akacija največje vrednosti. Kostanjevo in akacijevo kolje pridobivamo najbolje na ta način, da sekamo mladike, ko so dosegle potrebno jakost v nalašč za to napravljnih nasadih. Stori poganjajo v enomer nove mladike, ki jih razredčimo in ob primernem času porabimo za kolje. Trpežnost kolja povečamo s tem, da ga namakamo v petodstotni raztopini modre galice (impregniramo). Navedeni način impregniranja velja samo za surovo kolje, ne pa tudi za suho, katerega je namakati v karbolinej ali katran. Rigolajmo za nove nasade in sicer tako globoko, da se morejo trine koreninice na vse strani krepko razvijati. Zgornjo najrodovinejšo plast je spraviti tja, kjer jo drobne korninice pozneje morejo izkoriščati. V terenu, ki je izpostavljen odplavi zemlje (v lahki zemlji in strmih legah) je napraviti dno jame večje, nego v terenu, kjer ostaja zemlja rada na enem mestu. Globokost jame zadostuje v težki zemlji in zmerno nagnjenih legah 60 cm, v lahki, prodnati in peščeni zemlji in v strmih legah pa je rigolati 80 cm do 1 m globoko. — Pri rigolanju je gledati na to, da voda ne zastaja v jami, ampak more sproti odtekati. najspodnjo jamo napraviti zelo plitvo, da more voda vse. To je važno zlasti v neprodirnih tleh, kjer moramo prvo, lej hitro odteči. Ako začnemo rigolati na zgornjem koncu vinograda, tedaj izkopamo zadnjo spodnjo jamo zelo globoko, da spravimo odtekajočo vodo v globočino, kjer koreninam ne more škodovati.

V sadonosniku.

Pobirajmo mala in velika goseničja gnezda, ki jih zapazimo po »grbančenih in skupaj spređenih listih, v ka-

odpovedo. Naš poslanec je skupno s svojimi tovariši takoj posredoval pri vojaški komandi v Mariboru, pri diviziji v Ljubljani in pri armadnem poveljstvu v Zagrebu. Hvale Bogu, uspeh ni izostal!

Nameravani manevri v mariborskem in ostalih okrajih so izostali; bili so takoj odpovedani.

Mi kmetje, župani, viničarji in vse drugo ljudstvo je poslanec Slovenske ljudske stranke iskreno hvaležno, da so nam na našo prošnjo preprečili nevarnost, ki je pretila. To hvaležnost bomo vsi — razun hudobnih in zapeljanih — dejansko pokazali dne 8. februarja. Vsi bomo vrgli kroglice v našo prvo škrinjico!

Volišče.

Pri volitvah narodnih poslancev v nedeljo, dne 8. februarja 1925 se bo volilo na voliščih, kakor jih v naslednjem seznamu objavljamo. Večina volišč je ostala po starem kakor leta 1923, le tam, kjer so krajevne potrebe zahtevale spremembo, se je volišča spremenilo. Za vsak volilni okraj objavljamo volišča po abecednem redu. Naši somišljeniki in krajevni odbori bodo iz teh seznamov sami videli, kjer so se volišča spremenila ozir. ustanovila nova volišča, ozir. volilni okoliši.

Prosimo krajevne odbore Slovenske ljudske stranke in posamezne zaupnike, da si te sezname volišč shranijo. — Omenjamo, da kraj, kjer je določeno volišče, prinašamo v tem seznamu razprto tiskan. Občine, ki so določene za vsako posamezno volišče, ozir. volilni okoliši pa objavljamo s navadnim tiskom.

Volilni okraj Brežice (Brežice, Sevnica).

1. Volišče Artiče za občino Artiče.
2. Bizeljsko za občino Bizeljsko.
3. Blanca za občino Blanca.
4. Brežice za občino Brežice in Zakot.
5. Dobova za občino Gabrje, Loč, Mihalovec, Mostec, Rigonci, Sela in Veliki Obrež.
6. Globoko za občino Globoko.
7. Gorica za občino Anže, Gorica in Raztez.
8. Kapele za občino Kapele.
9. Pišce za občino Bojsno in Pišce.
10. Planina za občino Golobinjek in Planina.
11. Rajhenburg za občino Armeško, Brezje, Rajhenburg, Senovo in Stolovnik.
12. Sevnica za občino Sevnica.
13. Sromlje za občino Sromlje.
14. Videm za občino Videm in Pleterje.
15. Zabukovje za občino Zabukovje.

Volilni okraj Celje (Celje—Vransko).

1. Volišče Braslovče za občino Braslovče.
2. Breg za občino Celje, okolica.
3. Gabrje za občino Celje, okolica.
4. Celje I za občino Celje, mesto.
5. Celje II za občino Celje, mesto.
6. Dobrna za občino Dobrna.
7. Dramlje za občino Dramlje.
8. Frankolovo za občino Frankolovo.
9. Gomilsko za občino Gomilsko in Grajska vas.
10. Griže za občino Griže.
11. Kalobje za občino Kalobje in Svetina.
12. Nova Cerkev za občino Nova Cerkev.
13. Petrovče za občino Petrovče.
14. Polzela za občino Polzela.
15. St. Jurij ob juž. železnici I za občino St. Jurij ob juž. žel., trg.
16. St. Jurij ob juž. železnici II za občino St. Jurij ob južni železnici, okolica.
17. St. Jurij ob Taboru za občino St. Jurij ob Taboru.
18. Sv. Lovrenc nad Prožinom za občino Sv. Lovrenc nad Prožinom.
19. Sv. Pavel pri Preboldu za občino Sv. Pavel pri Preboldu in Marija Reka.
20. Sv. Peter ob Savinji za občino Sv. Peter ob Savinji.
21. Skofja vas za občino Skofja vas.
22. Smartno v Rožni dolini za obč. Smartno.
23. Teharje za občino Teharje.
24. Velika Pirešica za občino Velika Pirešica.
25. Vojnik za občino Vojnik in Višnja vas.

kerih se nahajajo ličinke v prezimovanju. Januarja je prav primeren čas za škropljenje in mazanje sadnega drevja z drevesnim karbolinejem. S tem zatiramo najuspešnejše razne živalske in rastlinske zajedalce sadnega drevja. Pri čisto in mlado sadno drevje poškrupimo, starejšemu drevju pa namažimo deblo in debelejšje veje. Na 10 litrov vode vzemimo eden do poldrugi kilogram drevesnega karbolineja. Z razredčevanjem vrhov, snaženjem debel in vej in gnojenjem drevja vplivamo tudi v znatni meri na združevanje sadnega drevja, ker dosežemo s tem boljše in čvrstejšo rast in rodovitnost. V januarju je tudi najboljši čas za rezanje cepičev, ki jih mislimo rabiti pri cepljenju v razkol, z dolago, na sedlo in v zarez. Cepiče jemljemo od odraslega, selekcioniranega drevja, ako hočemo vzgojiti čvrsto in rodovito sadno drevje. Pod selekcijo razumemo izbiro drevja z ozirom na njegove najboljše lastnosti ali vrline, ki se prenašajo na mlade rastline. Teoretično pomeni selekcija svoto opazovanj, ki utemeljujejo mehaničen razvoj živih bitij. Vsaka izbira predpostavlja tezo, da se v boju za svoj obstanek pod danimi razmerami le najmočnejše bitje more vzdržati na površju, slabič pa mora propasti slej ali prej ter je zategadelj za razplodbo neuporaben. — Ob priliki sekanja drv v gozdu nabirajmo smrekovo smolo, iz katere prirejamo cepilni vosek. Imamo pa mrzlotekoči in toplotekoči cepilni vosek. Dober mrzlotekoči cepilni vosek priredimo iz sledečih tvarin: 750 g smrekove smole, 50 g kolofonije, 50 g loja in 150 g špirta. Namesto kolofonije in loja moremo vzeti čebelni vosek in laneno olje. V tem slučaju naj bodo sestavni deli cepilnega voska v sledečem medsebojnem razmerju: 1 kg smrekove smole, 80 g čebelnega voska, 1 žlica lanenega olja in 190 g špirta. — Ob ugodnem vremenu kopajmo jame za sajenje sadnega drevja, ako tega nismo storili že v jeseni. Jame naj bodo 50 do 60 cm globoke in 1.50 do 2 m široke.

26. Volišče Vransko za občino Vransko, Prekope in Sv. Jeronim.
27. Zalec za občino Zalec in Gotovlje.

Volilni okraj Dolnja Lendava.

1. Volišče Beltinci za občino Beltinci, Gančani in Izakovci.
2. Bogojina za občino Bogojina, Filovci, Ivanci in Strehovci.
3. Bratonci za občino Bratonci, Dokležovje in Lipovci.
4. Centiba za občino Centiba, Dolina pri Lendavi, Petišovci in Pince.
5. Grensovci za občino Grensovci, Dolnja Bistrica, Gornja Bistrica, Srednja Bistrica, Trnje in Žizki.
6. Dobrovnik za občino Dobrovnik, Genterovci, Kamovci, Radmožanci in Zitkovci.
7. Dolnja Lendava za občino Banuta, Dolga vas, Dolnja Lendava in Mostje.
8. Gaberje za občino Dolnji Lakoš, Gornji Lakoš, Gaberje, Hotiza, Kapca in Kot.
9. Gomilica za občino Gomilica in Lipa.
10. Kobilje za občino Bukovnica, Kobilje in Motvarjavci.
11. Odranci za občino Odranci in Melinci.
12. Turnišče za občino Brezovica, Nedelica, Renkovci in Turnišče.
13. Velika Polana za občino Mala Polana in Velika Polana.

Volilni okraj Konjice.

1. Volišče Cadram za občino Okoško in Oplotnica.
2. Hudina (hiš. št. 38) za občino Skomarje-Hudina.
3. Kebelec za občino Kot.
4. Konjice I za občino Bezina in Konjice, okolica.
5. Konjice II za občino Konjice trg in Tepanje.
6. Loče za občino Loče, Zbelovo in Žiče.
7. Prihova za občino Grušovje in Vrhole.
8. Stranice za občino Stranice.
9. Sv. Kunigunda za občino Sv. Kunigunda in Padeški vrh.
10. Sv. Florjan za občino Kozjek in Spodnji Dolič.
11. Sv. Jernej za občino Sv. Jernej in Laže.
12. Spitalič za občino Bezovica in Tolsti vrh.
13. Vitanje za občino Brezen, Ljubnica, Paka in Vitanje.
14. Zreče za občino Zreče.

Volilci SLS!

Naša škrinjica je

1.

!! prva !!

Na polju in travnikih.

Vozimo hlevski gnoj v velike kupe, ki jih razvažamo v pomladi. Drenažirajmo polje, ako je močvirno. Travnike gnojimo s kompostom, katero gnojilo je za to kulturo razen umetnih gnojil najprimernejše. Samo dobro preperel in droben kompost je uporabljati kot gnojilo za travnike, ker bi nam sicer le malo koristil ter pozneje seno zasmetil, ako bi ostal nepograbljen. Travnike ob vodi izkoristimo v zimskem času za pridobivanje ledu, ki služi kot izborna konzervirajoče in ohlajevalno sredstvo v vsakem gospodinjstvu. V hladilnicah moremo obvarovati pred gnilobo ne le raznovrstne mesenine, temveč tudi poletno sadje in namizno grozdje. Koliko pomeni dobro konserviranje in pametna uporaba kmetijskih proizvodov za človeško prehrano, se niti približno ne da preceniti.

V gozdu.

Sekamo staro gozdno drevje in izsekavamo mlade lesove. Stare dorastle gozdove sekamo tako, da začnemo v najstarejšem delu gozda ter sekamo kar vse povprek od prvega do zadnjega drevesa. Golčave zasadimo takoj z novimi sadikami. V naših razmerah je najboljša saditi mešano gozdno drevje, to je visoko z nizkim, iglasto z listnatim. Kot sadike uporabljamo dveletne rastlinice, ki jih sadimo v medsebojni razdalji 1 m v kvadratu. Setev gozdnega semena se ne obnese tako dobro kakor sajenje. Sajeni gozdi se razvijajo hitreje in enakomernje, nego sejani. Zategadelj je saditev gozdov, osobito na neugodnih tleh, najboljši način umetnega pomlajevanja.

Na vrtu.

Napolnjamo gnojake za setev zgodnje pomladanske zelenjave. Sejemo mrkev in peteržilj. Prekopavajmo vrtno zemljo, ako ni preveč zamrzla ter jo gnojimo z dobrim hlev

Volilni okraj Laško.

1. Volišče Dol pri Hrastniku za občino Dol pri Hrastniku.
2. Jurklošter za občino Jurklošter.
3. Laško za občino Laško.
4. Loka I za občino Loka pri Zid. mostu.
5. Loka II za občino Loka pri Zid. mostu.
6. Marija Gradec za obč. Marija Gradec.
7. Sv. Jedert za občino Sv. Kristof.
8. Sv. Kristof za občino Sv. Kristof.
9. Sv. Stefan za občino Sv. Kristof.
10. St. Lenart za občino St. Lenart nad Laškim, Sv. Rupert.
11. Trbovlje I za občino Trbovlje.
12. Trbovlje II za občino Trbovlje.
13. Trbovlje III za občino Trbovlje.
14. Trbovlje IV za občino Trbovlje.
15. Trbovlje V za občino Trbovlje.
16. Trbovlje VI za občino Trbovlje.
17. Trbovlje VII za občino Trbovlje.
18. Trbovlje VIII za občino Trbovlje.
19. Trbovlje IX za občino Trbovlje.

Volilni okraj Ljutomer (Ljutomer, Gornja Radgona).

1. Volišče Apače za občino Apače, Crnci, Segovci, Zepovci, Ziberči.
2. Cezanjevci za občino Branoslavci, Cezanjevci in Kamensčak.
3. Cven za občino Cven.
4. Drobntinci za občino Drobntinci, Grabe, Konjšče, Podgorje, Vratja vas in Vratji vrh.
5. Gornja Radgona za občino Gornja Radgona, Crešnjevci in Police.
6. Ivanjci za občino Ivanjci, Ivanjševci, Negova in Očeslavci.
7. Ključarovci za občino Ključarovci, Boreci, Križevci, Logarovci in Lokavci.
8. Ljutomer za občino Ljutomer in Noršinci.
9. Mala Nedelja za občino Mala Nedelja, Godemarci, Moravci in Radoslavci.
10. Muršček za občino Muršček-Zasad in Stanetinci.
11. Okoslavci za občino Okoslavci in Grabonoš.
12. Orehovci za občino Orehovci, Boračeva in Zbigovci.
13. Plitvički vrh za občino Lutverci, Nasova, Plitvica, Plitvički vrh in Ščavnica.
14. Presika za občino Presika, Pristava in Slamnjak.
15. Radenci za občino Hrastje—Mota, Kapele, Radenci, Rihtarovci in Sratovci.
16. Stara cesta za občino Stara cesta.
17. Stara Nova vas za občino Bučecovci, Iljaševci, Stara Nova vas in Vučja vas.
18. Videm (Sv. Jurij) za občino Bolehneč, Galušak, Kraljevci, Slabinci, Sv. Jurij ob Ščavnici in Trbegovci.
19. Veržej za občino Bunčani, Grlova, Kristanci in Veržej.

Volilni okraj Maribor—desni breg (Maribor desni—breg, Slovenska Bistrica).

1. Volišče Cinžat za občino Cinžat in Kumen.
2. Crešnjevci za občino Crešnjevci, Pretrež in Vrhloga.
3. Dogoše za občino Dogoše, Rogoza, Sv. Miklavž in Zrkovci.
4. Fram za občino Fram, Loka, Morje in Ranče.
5. Laporje za občino Hošnica, Laporje, Vrhole in Zabjek.
6. Lehen za občino Lehen.
7. Limbuš za občino Bistrica, Limbuš, Pekre in Vrhov dol.
8. Makole za občino Dežno, Jelovec, Makole in Sv. Ana.
9. Pečke za občino Pečke, Stopno in Statenberg.
10. Pobrežje za občino Pobrežje.
11. Podova za občino Podova in Gorica.
12. Poljčane za občino Luščka vas, Pekel, Poljčane in Stanosko.
13. Račje za občino Račje in Ješenca.
14. Ruše za občino Ruše, Bistrica, Lobnica in Smolnik.
15. Slivnica za občino Slivnica, Orehova vas in Skoke.
16. Slovenska Bistrica za občino Slov. Bistrica, Kovača vas, Spodnja Nova vas, Sentovec, Ritoznoj in Zgornja Bistrica.

skim gnojem ali kompostom. V rastlinjakih skrbimo za zadostno toplino s primerno kurjavo.

V kleti.

Pretakamo staro in novo vino ter jabolčnik, pri čemur pazimo na snažnost in obstoječa pravila. Pretakanje naj se vrši po možnosti ob lepem in suhem vremenu, da se mlado vino rajši čisti. Kletne vrhove zadajamo, da se klet preveč ne shladi v hudem mrazu. V dobrih kletih ne pade kletna toplina pod 10 stopinj niti v najhujši zimi. Drože in druge vinske ostanke destilirajmo v alkohol ali žganje, ki ga rabimo za zdravilo v domačem gospodinjstvu. Nikar pa žganja ne pijmo dan za dnevom, ker v tem slučaju izgubi zdravilen učinek v človeškem telesu ter more samo škodovati. Alkohol moremo porabiti za pogon različnih strojev. — Ako vzamemo vino iz polnega sode z natego ali po gumijevi cevi, je treba sod zaliti z drugim, enakim vinom. Trditve, da je mlado vino ob priliki prvega pretakanja treba osvežiti s čisto vodo, je brez vsake podlage, kajti z dolivanjem vode vino poslabšamo in napravimo iz njega petijot ali pikolo.

V čebelnjaku.

Čebele varujemo vsakega vznemirjenja. Krmimo jih po potrebi z medom, katerega dajemo panjem z vlaganjem polnih satnikov. Pazimo, da se ne pritepe v panje miš ali kak drug mrčes, ki utegne povzročiti čebelam nemir in ogromno škodo. Zavarujmo panje pred zimo s slamnatimi vložki na zadnji strani, ako tega nismo storili prej.

Staro leto se je poslovilo,
od ust do ust le širi se en glas:
Daj, o Bog, da novo bi delilo
egolj srečo, mir in blagoslov vsak čas.

Vekoslav Stampar.